

Kleine gebaren maken indruk

Het geluid trilt door tot diep in je nieren (niet voor niets zijn bij de ingang van de zaal oordopjes uitgedeelde), de metersgrote beelden dringen zich onontkoombaar op aan je ogen.

De bewerking die regisseur Julien Gosselin, gastregisseur bij ITA (voorheen Toneelgroep Amsterdam) maakte van de roman 'Vallende man' van Don DeLillo is indrukwekkend en oorverdovend. Maar tussen al dat visueel en auditief geweld zijn het toch de kleinschalige beelden van de tranen van Nina of het verdriet van Lianne die blijven natrillen

De dichter Lucebert zei het ooit al eens treffend: 'van teveel spektakel wankel je allicht'. En dat is precies waar het in Gosselins versie van 'Vallende man' aan schort: de voorstelling is topzwaar van theatraal vernuft, maar de menselijke emotie krijgt weinig kans.

DeLillo geeft in dit stuk commentaar op het mondiale terrorisme en de gevolgen van 9/11: de aanslag op de WTC-torens. Hij doet dit door Keith te volgen, een doorsnee New Yorker die op miraculeuze wijze is ontsnapt aan de dood. Overdekt met stof en as dwaalt hij rond, met de aktetas van iemand anders in zijn handen. Zonder erbij na te denken gaat hij naar Lianne, zijn ex-vrouw. Zij vangt hem op en een tijdlang proberen de twee samen een nieuwe zin te geven aan hun leven. Maar met de torens zijn ook al hun zekerheden ondergraven.

Projectiescherm

Gosselin laat de voorstelling geheel zien in korrelige zwartwitbeelden op het vele meters grote projectiescherm dat boven de hele breedte van het podium hangt.

Gevolgd door de kleine, handheld camera van cameraman Boris de Ruijter die van zeer nabij om de acteurs heen cirkelt, speelt de handeling zich af op het podium eronder. Deze aanpak biedt het voordeel dat emoties klein gehouden kunnen worden, elke zenuwtrek, elke traan is zichtbaar op het grote scherm. Nadeel is echter dat het scherm toch een zekere afstande-

lijkheid creëert. Eelco Smits geeft op knappe wijze natureel gestalte aan Keith. Hij wil wel verder, maar weet niet hoe. Hoe graag hij zijn huwelijk ook zou willen herstellen, het lukt hem niet en ook de affaire die hij begint met de eigenares van de gevonden aktetas loopt op niets uit.

Hans Kesting zet een mooi mysterieuze Martin neer, een man van wie niemand weet wie hij nu eigenlijk is. Maar het zijn Maria Kraakman als echtgenote Lianne en Chris Nietvelt als haar moeder Nina die de voorstelling naar een hoger plan tillen. De wanhoop van Kraakman als al haar zekerheden een voor een uit haar handen vallen, de tranen van Nietvelt, zij zorgen voor de momenten dat deze voorstelling je werkelijk raakt.

Sonja de Jong

Toneel

'Vallende man', door Internationaal Theater Amsterdam. Tekst: Don DeLillo, bewerking en regie: Julien Gosselin. Bijgewoond: 18/3; ITA (stadsschouwburg), Amsterdam. Daar nog te zien van 20 tot en met 23 maart en van 26 tot en met 30 maart. Info: www.ita.nl

Hans Kesting en Maria Kraakman in 'Vallende man'.

FOTO HENRI VERHOEF